

یادمانده ها ...

ادامه مطلب

اموری را که مظهر آنند حفظ کنند. همین نکته است که این داستان را از صورت یک افسانه مخصوص کودک کان بیرون می آورد. موضوع اصلی این پیس فلسفی عبارت است از جستجوی سعادت بتوسط آدمی. در این نمایش «خوشبختی» یا «آرزوی دست یافتن به رازهای

نمایشنامه اقتباس از افسانه های فرانسوی است. همچنانکه گفتیم نخستین بار این نمایشنامه را در سال ۱۹۰۸ در مسکو به روی صحنه آوردند. پس از آن در سال ۱۹۰۹ در لندن نمایش داده شد و در سال ۱۹۱۰ در نیویورک به روی صحنه آمد. نخستین و یگانه فیلمی که از این نمایشنامه تهیه شده در آمریکا و توسط کارخانه «فوکس قرن بیستم» بوده است. این فیلم رنگی است و رل متیل را در آن «شرلی تمپل» به عهده دارد.

قیام ایران شماره ۴۴۲- دوم آذر

اما توضیح اصلی پیرامون نمایشنامه «پرنده آبی» مقاله ای است که روانشاد دکتر عبدالحسین نوشین به عنوان «توضیح درباره نمایشنامه «پرنده آبی» موريس مترلینگ نوشته است. این مطلب همراه با عکسها و آگهی های اطلاعاتی نمایشی که برای آگاهی مردم منتشر می شد به دست ما رسیده و نمی دانم آیا در نشریه ای هم چاپ شده است یا نه؟ در هر صورت نظر نوشین است پیرامون نمایشنامه «پرنده آبی» که با هم میخوانیم:

«توضیح درباره پیس پرنده آبی»
به قلم: عبدالحسین نوشین

بشنو اکنون صورت افسانه را

لیک خود از که جداکن دانه را

مولوی

پرنده آبی افسانه ایست زاده تصور (موريس مترلینگ) نویسنده بلژیکی، مترلینگ این پیس را بسببکی خاص نوشته که بزبان فرانسه آنرا سمبلیسم مینامند. سمبلیسم سبکی است که در آن معانی را بوسیله استعاره و تمثیل بیان می کنند. به اشیاء و امور معنوی شخصیت و وجود خارجی می بخشند تا آشکارتر و صریح تر در ذهن نقش بندد.

در ادبیات فارسی نیز این شیوه بسیار رایج است و قصه هایی که با اسلوب استعاره و تمثیل بیان شده باشد نمونه های برجسته ای دارد که از آن جمله برای مثال منطق الطیر شیخ عطار و دستور عشاق فتاحی نیشابوری را میتوان نام برد. در داستان اولی پرندهگان باصفات و خصائص و اعمال بشری وصف شده و بسوی حقیقت میروند و در دومی عواطف و حالات و معانی مانند غم و عشق و آه و شادی و معانی دیگر همه شخصیت مییابند و کارهایی انجام میدهند.

نویسنده در این پیس به اشیاء و عناصر و حیوانات جان میدهد. آنها را بزبان می آورد. اشیاء و عناصر شخصیت می یابند و صورت آدمی بخود می گیرند. صورت آدمیانی که با آن شیئی یا عنصر یا حیوان رابطه صوری دارند و نشانه ای از آنها در زندگی هستند. اما این اشیاء و عناصر و حیوانات چیزهای خیالی و خارج از دنیای محسوسات نیستند. بلکه حقایقی هستند که ما همه روزه با آنها سر و کار داریم. هنر نویسنده و دشواری کار او در این است که این اشیاء و عناصری که شخصیت یافته اند صفات و خصائص اشیاء و

خوشبختی برآه می افتم. بشریت در لباس این دو کودک همه جا را به دنبال پرنده آبی پا میزند. دنیای گذشته و آینده را جستجو می کند، دست بدامن نور و روشنایی میزند، به ژرفای تاریکی فرو می رود. می رود که پرنده آبی یا همای سعادت را بچنگ آورد. بعضی از اشیاء و عناصر و حیوانات ما را در این سفر راهنمائی و کمک می کنند. مانند نور (که

تصویر عقل بشر است) و سگ (که تصویر اشیاء و عناصر موافق و کمک کننده میباشد). بعضی بدنال ما خواهی نخواهی راه می افتند مثل این که می خواهند بما بگویند: «بیهوده گرد جهان رؤیا و تخیلات میگردی! پرنده آبی در دسترس تست. در وجود خود تست بعضی دیگر پرنده آبی را از ما پنهان می کنند مانند تاریکی (که تصویر عناصر منافق و جهل بشریست) بالاخره در پایان این سفر روپائی دو کودک حس می کنند که پرنده آبی یا راز خوشبختی در عالم تصور و خیال و آرزو وجود ندارد بلکه در همین دنیای واقعی و زندگی روزانه ماست.

آدمیزاد نیز مانند این دو کودک هر روز در پی سعادت حقیقی است. گاهی یکی از نهفته ترین اسرار طبیعت را کشف میکند و گاهی مانند دو کودک دچار وحشت و هراس می شود. نزدیک است مایوس گردد و از راه باز ماند اما فکر ثابت یافتن سعادت او را به جلو وهر روز بجلوتر میراند. چه بسا خیال می کنیم که پرنده آبی را به دست

صادق شباویز و مهین اسکویی در نقش سگ و گریه

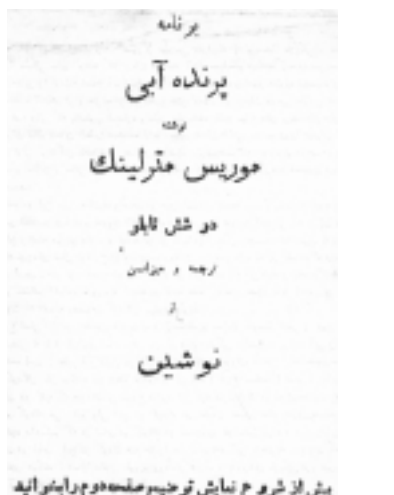
نمایشنامه «پرنده آبی» اثر موريس مترلینگ که با ترجمه و کارگردانی نوشین در آذر ماه ۱۳۲۷ در تئاتر فردوسی روی صحنه رفت از موفق ترین کارهای نوشین بود و به تعبیری آخرین کار کامل او بود. انسان وقتی این نمایشنامه را می بیند یا می خواند بی اختیار به یاد می آورد که این گونه هنرها چقدر ریشه در ادبیات گرانبار ما دارند، حضور حیوانات و پرندهگان در آثاری مانند کلیله دمنه که یادگار گرانهای دوران ساسانیان است و از هند به ایران آمد، یا در کتاب منطق الطیر شیخ عطار که پرندهگان به جستجوی سیمرغ به کوه قاف می روند. البته حضور اشیاء را که در «پرنده آبی» به سخن می آیند ما در زبان حافظ داریم که با سنگ و گل و کوه و باد حرف می زند و پاسخ می گیرد. دونوجوانی که در جلوی عکس نشسته اند تی تیل و می تیل هستند که نام اصلی شان بیژن و منوچهر بود.

زندگی» بصورت پرنده آبی رنگی تصویر و تمثیل شده است. نظیر این تمثیل در یکی از قصه های معروف فارسی که هنوز مادران ایرانی برای کودکان نقل میکنند نیز دیده می شود و آن قصه (مرغ سعادت) است.

داستان در کلبه یک هیزم شکن شروع میشود. این کلبه منزل اول ما بسوی سعادت است. در این کلبه دو کودک می بینیم، ولی این دو کودک در حقیقت تصویر عالم بشری هستند. در حقیقت این خود ما هستیم که در لباس دو کودک در جستجوی

آورده ایم ولی ناگهان رنگش بر می گردد یا میبیرد و یا فرار میکند و باز ما را سرگردان میگذارد. اما نباید مایوس شد. مترلینگ نشان میدهد که بشر به هر کار توانا است بشرط آنکه از راه درست و به کمک عقل (روشنائی) به جستجو برخیزد. آیا خوشبختی را میتوان یکبار بدست آورد و دیگر آسوده و فارغ نشست؟ مترلینگ میگوید: خیر! سعادت خود جز کوشش و طلب دائمی چیزی نیست.

در کاخ تاریکی (تابلو چهارم) وقتی ملکه تاریکی

پیش از شروع نمایش توضیح منصفانه و رابنارایه

نمونه اعلامیه، بیانیه، پرشور و یا به قول اینجایی ها، فلایر نمایشنامه «پرنده آبی» است که در خیابان لاله زار شصت سال قبل توزیع می شد تا مردم بدانند در تئاتر فردوسی چه برنامه ای روی صحنه است. جالب است که در پائین این اطلاعیه نوشته شده: پیش از شروع نمایش توضیح صفحه دوم را بخوانید. البته صفحه دوم مورد نظر مسئولان تئاتر مطلبی است که در همین مقاله با عنوان «توضیح درباره پیس پرنده آبی»، به قلم عبدالحسین نوشین آمده است.

اقرار میکنند که از دست بشر عاجز شده است، زیرا بشر به یک سوم اسرار او دست یافته. مترلینگ این پیشرفت را که نتیجه مبارزه آدمیزاد با طبیعت است اصل خوشبختی می داند. همچنین زمانیکه آدمیزاد را از جنگ برحذر می دارد، مترلینگ بشر را به ادامه این مبارزه تحریک و تشویق می نماید. در پایان داستان وقتی کودک خطاب به جمعیت تماشاچی یا بهتر بگوئیم جامعه بشری، با طعنه و کنایه به هموعان خود می گوید: «اگر یکی از شما آن پرنده را پیدا کرد خواهش می کنم بما پس بدهد...» مترلینگ به بشر پند میدهد که مانند این دو کودک به جستجوی سعادت تصویری و خیالی نروید. سعادت در عالم افسانه و تخیل و در سرزمین پرندهگان وجود ندارد. بلکه در جهان خودما و در زندگی روزمره ماست.

اینست منظور و مقصود این داستان. زندگی همه ما مانند سفر این کودک پر از خطر و حوادث پیش بینی نشدنی است. اما اگر نور عقل و دانش راهنمای ما باشد میتوانیم راز خوشبختی را دریابیم. باید دائماً بدنال سعادت برویم و هرگاه پی می بریم راه را کج رفته ایم آنقدر مسیر پیشروی را عوض کنیم تا راه درست پیدا شود.

نام بازی کنندگان به ترتیب ورود به صحنه
تی تیل «فخرالدین»، می تیل «ثریا»، پری بری لون «بانو دیهیم»، آتش «رضا رخسانی»، تیلو «صادق شباویز»، تیلت «بانو سهیلا»، نان «افشین»، شیر «بانو ریاحی»، قند «مشکین»، آب «بانو زهره»، روشنائی «دوشیزه اعلم»، پدر «زاهدی»، مادر «بانو خامنه ای»، پدر بزرگ «ریاحی»، مادر بزرگ «چهر آزاد»، برادران تیل تیل «بیژن و منوچهر»، تاریکی «بانو لرتا»، مادام برلین گت «بانو دیهیم»، دختر همسایه «هما»، ریکت «مهرداد».

واهیک بارونی

نامی آشنا و مشاوره مطلع
در امور خرید و فروش املاک
Residential & Commercial

www.BayAreaHomesRUs.com
vbaronian@interorealestate.com

Vahe Baronian
President's Circle

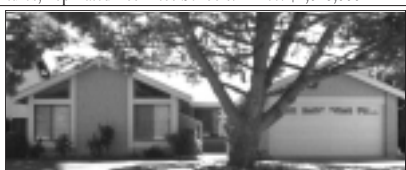
Mountain View. Brand New 4BR, 4.5BA, 3100 sq ft. Open Floor, High Ceilings, Guest Suite, High End Material & fixtures, Top Rated Los Altos Schools. Price: \$1,998,000

Saratoga. Brand New Single Story Home, 4BD/3BA, Office/Den, High Ceiling, Huge Master Suite Price \$1,895,000

Mountain View. Brand New 4BR, 4.5BA, 3100 sq ft. Open Floor, High Ceilings, Guest Suite, High End Material & fixtures, Top Rated Los Altos Schools. Price: \$2,048,000

Cambrian. Beautiful huge Park Ponderosa Home, 4BR/2BA Updated Kitchen, Remodeled Bathrooms, Award Winning Schools. Price: \$949,000

سرویس دوستانه، سریع، مطمئن و حرفه ای

Serving Santa Clara, San Mateo, San Francisco, Alameda and Contra Costa Counties
"Guided by principles of trust, respect and integrity, we empower people to achieve their dreams"

Peninsula: (650) 622-1100

South Bay: (408) 342-3142

INTERO

REAL ESTATE SERVICES
Fax: (650) 745-2423

کاملیا محمودی

وکیل رسمی دادگاههای کالیفرنیا و فدرال

کلبه امور خانوادگی شامل: طلاق، تنظیم قرارداد قبل از ازدواج، تنظیم وصیت نامه، تراست، انحصار وراثت، وکالتنامه مالی و پزشکی، قیمومت بزرگسالان و خردسالان

Divorce, Prenuptial Agreements, Division of Assets, Estate Planning, Probate, Power of Attorney Conservatorship & Guardianship

(408) 287-2030

Fax: (408) 287-2788

1550 The Alameda, Suite 330, San Jose, CA 95126

Camelia Mahmoudi
Attorney at Law

camelia@camelialaw.com
www.camelialaw.com

دوست گرامی آقای ایرج طیب نیا

در گذشت مادر ارجمندتان را به شما و خانواده تسلیت میگوئیم و برای شما و خانواده های وابسته آرزوی بهروزی و پیروزی داریم.

بیژن اسدی پور، ناهید و دکتر حیدر قلی برومند، ناصر پل، نصرالله پور فتحی، امیرحسین تابناک، بتی و فرهنگ تبار، لادن و حسین جعفری، آویده و ایرج جوادی، اکبر حجاریان، هادی خرسندی، نسرين و محمد دشتی، اقدس و محمود ذوالفنون، جمال ربانی، هایده رزقی، مسعود سپند، شیرین و فریبرز طیب زاده، آذر فخر، محمد مدیر زاده، مرضیه و رحیم مرید، اکبر معارفی، پرویز مهدوی، احمد میرفخرائی، منیر و علی نصیری، کامران نوزاد، پرویز ورجاوند، مینا همایون، سهیل یعقوب زاده، عفت و سیروس یوسفی